

**Regulamin praktyk pedagogicznych realizowanych na kierunku PEDAGOGIKA
na Wydziale Pedagogiki
na Uniwersytecie Kazimierza Wielkiego**

w zakresie studiów stacjonarnych i niestacjonarnych – pierwszego stopnia

Studenci na kierunku Pedagogika są zobowiązani do odbywania praktyk pedagogicznych przewidzianych w programie kształcenia na zasadach określonych w niniejszym regulaminie.

§ 1

Podstawy prawne

1. Ustawa z dnia 20 lipca 2018 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce;
 2. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 września 2023 r. w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli;
 3. Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 27 sierpnia 2021 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie rodzajów i szczegółowych zasad działania placówek publicznych, warunków pobytu dzieci i młodzieży w tych placówkach oraz wysokości i zasad odpłatności wnoszonej przez rodziców za pobyt ich dzieci w tych placówkach;
 4. Ustawa z dnia 18 marca 2011 r. o zmianie ustawy - Prawo o szkolnictwie wyższym, ustawy o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki oraz o zmianie niektórych innych ustaw;
 5. Zarządzenie Nr 57/2017/2018 Rektora Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego z dnia 3 lipca 2018 r. w sprawie wprowadzania opisu modułu/przedmiotu do systemu USOS i USOSweb;
 6. Zarządzenie Nr 10/2020/2021 Rektora Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego z dnia 27 września 2022 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu Praktyk Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego.
-

§ 2

Postanowienia ogólne

1. Praktyki pedagogiczne stanowią integralną część procesu kształcenia studentów i jako wynikające z toku studiów podlegają zaliczeniu. Praktyki pedagogiczne są bezpośrednio powiązane z programem kształcenia.

2. Zgodnie właściwym Rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli oraz określenia szkół i wypadków, w których można zatrudnić nauczycieli niemających wyższego wykształcenia lub ukończonego zakładu kształcenia nauczycieli realizowane są w wymiarze dwa razy po 75h (150 h) w formie praktyk ciągłych.
3. Terminy praktyk pedagogicznych wynikają z programu kształcenia i po zatwierdzeniu przez Prorektora ds. Studenckich i Jakości Kształcenia podawane są do wiadomości studentów, na początku semestru (studia stacjonarne) lub roku akademickim (studia niestacjonarne), w którym następuje rozpoczęcie praktyki.
4. Praktyki pedagogiczne dla studentów studiów pierwszego stopnia na kierunku Pedagogika mogą być odbywane w placówkach oświatowo-wychowawczych zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Edukacji i Nauki z dnia 27 sierpnia 2021 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie rodzajów i szczegółowych zasad działania placówek publicznych, warunków pobytu dzieci i młodzieży w tych placówkach oraz wysokości i zasad odpłatności wnoszonej przez rodziców za pobyt ich dzieci w tych placówkach tj. szkoły (wszystkiego typu i stopnia), bursy, internaty, domy kultury, pałace młodzieży, ogniska wychowawcze, młodzieżowe ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapeutyczne, ośrodki szkolno-wychowawcze, szkolne schroniska młodzieżowe. Ponadto praktyka pedagogiczna może być realizowana w placówkach, w których wymagane jest przygotowanie pedagogiczne zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 września 2023 r. w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli, tj. przedszkola, punkty przedszkolne, zespoły przedszkolne, poradnie psychologiczno-pedagogiczne, zakłady poprawczych, schroniska dla nieletnich, szkoły w okręgowych ośrodkach wychowawczych. Student odbywa praktykę w charakterze: pedagoga, wychowawcy-nauczyciela lub wychowawcy-opiekuna, nauczyciela-doradcy zawodowego:
 - a) pedagoga-nauczyciela w szkołach, placówkach pozaszkolnych, placówkach zapewniających opiekę i wychowanie uczniom pobierającym naukę poza miejscem zamieszkania;
 - b) pedagoga-nauczyciela w szkołach wchodzących w skład szkół w młodzieżowych ośrodkach socjoterapii, młodzieżowych ośrodkach wychowawczych, schroniskach dla nieletnich, zakładach poprawczych;
 - c) opiekuna-wychowawcy w przedszkolach, punktach przedszkolnych, zespołach przedszkolnych;
 - d) wychowawcy-nauczyciela w placówkach pozaszkolnych, to jest w domach kultury, pałacach młodzieży, ogniskach wychowawczych, placówkach

- zapewniających opiekę i wychowanie uczniom pobierającym naukę poza miejscem zamieszkania, tj. bursy, internaty;
- e) wychowawcy-nauczyciela w młodzieżowych ośrodkach socjoterapii, młodzieżowych ośrodkach wychowawczych, schroniskach dla nieletnich, zakładach poprawczych;
 - f) nauczyciela-doradcy zawodowego w szkołach, placówkach pozaszkolnych, placówkach zapewniających opiekę i wychowanie uczniom pobierającym naukę poza miejscem zamieszkania;
 - g) pedagoga w poradniach psychologiczno-pedagogicznych.

§ 3

Cele praktyk pedagogicznych na kierunku Pedagogika

1. Celem praktyki pedagogicznej jest gromadzenie doświadczeń związanych z pracą opiekuńczo-wychowawczą z uczniami-wychowankami, zarządzaniem grupą i diagnozowaniem indywidualnych potrzeb uczniów oraz wychowanków wraz z konfrontowaniem nabywanej wiedzy psychologiczno-pedagogicznej z rzeczywistością pedagogiczną w działaniu praktycznym.
2. Celem praktyki jest poznanie specyfiki, organizacji zasad pracy wybranych placówek oświatowo-wychowawczych oraz umożliwienie studentom zdobycia umiejętności skutecznego działania niezbędnego do podjęcia i prowadzenia pracy wychowawczej w placówkach oświatowo-wychowawczych. W toku praktyki studenci zapoznają się z przykładami pracy wychowawczej w placówkach oświatowo-wychowawczych, które poddają analizie i interpretacji. Studenci na praktyce winni obserwować wzorcowe przykłady pracy, tak by móc w przyszłości wdrażać do praktyki nowoczesne i zmodernizowane rozwiązania pedagogiczne.
3. Celem praktyki jest przygotowanie studentów do uczestnictwa w działalności opiekuńczo-wychowawczej, dzięki nabyciu kompetencji społecznych pozwalających na komunikowanie się z podopiecznymi i pracownikami placówki.
4. Celem praktyki jest także uogólnienie zdobytej wiedzy teoretycznej oraz podejmowanie przez studentów prób samodzielnej pracy w placówkach oświatowo-wychowawczych.

§ 4

Realizacja praktyk pedagogicznych

1. Praktyki pedagogiczne realizowane są w formie praktyk ciągłych.

2. Założenia organizacyjne:

- a) praktyki pedagogiczne organizowane są dla studentów studiów stacjonarnych i niestacjonarnych pierwszego stopnia;
- b) praktyki pedagogiczne dla studentów studiów stacjonarnych i niestacjonarnych pierwszego stopnia są obowiązkowe i wynikają z planu studiów;
- c) praktyki pedagogiczne realizowane są wymiarze dwa razy po 75h(150h godzin) – dwa razy po 7 pkt ECTS (14 pkt ECTS), co określają plany studiów zatwierdzone przez Uniwersytecką Radę ds. Kształcenia;
- d) na pisemny wniosek studenta dopuszcza się możliwość odbywania praktyki w innym terminie i systemie, za zgodą opiekuna kierunkowego praktyki i kierownika Studium Praktyk;
- e) praktyki pedagogiczne dla wszystkich studentów kierunku Pedagogika studiów stacjonarnych i niestacjonarnych pierwszego stopnia realizowane są w sposób dogodny dla studenta – w wymiarze ciągłym(cyklicznym lub jednodniowym) w uzgodnionych terminach – zatwierdzonych przez Prorektora ds. Studenckich i Jakości Kształcenia;
- f) student studiów stacjonarnych i niestacjonarnych może zostać zwolniony z odbywania praktyki, na zasadach określonych w § 4 pkt.9. lit. g) niniejszego Regulaminu;
- g) praktyki pedagogiczne student odbywa w wybranej przez siebie placówce oświatowo-wychowawczej (rodzaj placówki, w której student może odbyć praktykę określa program praktyki). Wybraną placówkę wskazuje dokonując wpisu na listę praktyk;
- h) listę imienną studentów przekazują pracownicy Studium Praktyk nauczycielom akademickim – kierunkowym opiekunom praktyk, których czyni się odpowiedzialnych za przygotowanie studentów do praktyki;
- i) kierownik Studium Praktyk, z upoważnienia Prorektora ds. Studenckich i Jakości Kształcenia, zawiera z dyrektorem instytucji lub placówki, w której student odbywa praktykę pedagogiczną - „Umowę o praktykę studencką”;
- j) dyrektor instytucji lub placówki, dla każdego studenta skierowanego na praktykę ciągłą, otrzymuje (osobiście – poprzez studenta lub drogą pocztową) dokumenty praktyki: pismo przewodnie do dyrektora, „Umowę o praktykę studencką” (w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach), druk „umowa o dzieło” z „rachunkiem”, program praktyki i druk „opinii dla studenta”.

3. Nadzór nad realizacją praktyki pedagogicznej:

- a) nadzór dydaktyczno-wychowawczy nad praktyką pedagogiczną sprawuje Wydziałowy Koordynator ds. praktyk pedagogicznych –nauczyciel akademicki, wyznaczony przez Prodziekana Wydziału Pedagogiki, zatwierdzony przez Prorektora ds. Studenckich i Jakości Kształcenia. W jego imieniu bezpośredni nadzór nad przebiegiem praktyki pedagogicznej

- sprawuje opiekun kierunkowy praktyk, będący jednocześnie opiekunem danego rocznika, powoływanym przez Prodziekana Wydziału Pedagogiki;
- b) nadzór organizacyjny nad przebiegiem praktyki pedagogicznej sprawuje kierownik Studium Praktyk – zakres jego obowiązków określa Regulamin Studium Praktyk.

4. Podmioty odpowiedzialne za realizację praktyk pedagogicznych z ramienia Uczelni:
- Dziekan Wydziału Pedagogiki;
 - Wydziałowi Koordynatorzy ds. praktyk pedagogicznych;
 - Opiekunowie kierunkowi praktyk pedagogicznych;
 - Studium Praktyk;
 - Studenci;
5. Współpracujący z Uczelnią interesariusze:
- Dyrektor/Kierownik placówki;
 - Opiekun praktyki w placówce.

Szczegółowe zadania podmiotów odpowiedzialnych za realizację praktyk pedagogicznych oraz współpracujących z Uczelnią interesariuszy określa Procedura odbywania praktyk pedagogicznych na kierunku Pedagogika na Wydziale Pedagogiki Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy stanowiąca załącznik nr 1 niniejszego Regulaminu.

6. Hospitacje praktyk pedagogicznych –praktyki pedagogiczne winny być kontrolowane zgodnie z podanymi wskazaniem:
- a) kontrolą obejmuje się praktyki pedagogiczne studentów studiów pierwszego stopnia stacjonarnych i niestacjonarnych;
 - b) kierunkowy opiekun praktyk sprawuje kontrolę nad rzeczywistym przebiegiem praktyki pedagogicznej – w tym celu przeprowadza kontrolę przebiegu praktyki pedagogicznej w miejscu jej odbywania;
 - c) kontrola przebiegu praktyki pedagogicznej przeprowadzana przez kierunkowego opiekuna praktyk może przebiegać w formie kontaktu osobistego, telefonicznego lub drogą elektroniczną z opiekunem praktyki w placówce;
 - d) kierunkowy opiekun praktyk będzie dążył do tego, by w miejscu siedziby UKW przeprowadzić osobiste kontrole wszystkich studenckich praktyk pedagogicznych;
 - e) zakres kontroli obejmuje sprawdzenie obecności studenta na praktyce, uzyskanie opinii o przebiegu praktyki i realizacji programu praktyki, a także przestrzeganie przez studenta dyscypliny pracy. Kontrola polega na rozmowie kierunkowego opiekuna praktyk z opiekunem praktyk lub innymi osobami współpracującymi ze studentem-praktykantem oraz, przy osobistym kontakcie ze studentem, na sprawdzeniu stopnia

systematycznego prowadzenia przez niego dokumentacji (w tym, sprawdzenie, czy każde zajęcia przygotowane przez studenta były konsultowane z opiekunem praktyk przed ich przeprowadzeniem, czy przygotowane przez studenta konspekty zostały przez opiekuna sprawdzone, czy po odbyciu zajęć student otrzymał od opiekuna wskazówki metodyczne);

- f) imienny wykaz studentów i ich kontrolowanych praktyk pedagogicznych oraz wnioski z realizacji praktyk pedagogicznych przedstawia kierownikowi Studium Praktyk kierunkowy opiekun praktyk w sprawozdaniu z realizacji zadań związanych z kierowaniem i sprawowaniem opieki nad praktykami pedagogicznymi.

7. Program praktyki:

- a) praktyki realizowane są w oparciu o program opracowany i modyfikowany przez Wydziałowych Koordynatorów ds. praktyk pedagogicznych, stanowiący załącznik nr 2 niniejszego Regulaminu;
- b) program określa m.in.: miejsce praktyki, jej cele, zadania, sposób realizacji zadań przez studenta, obowiązki studenta i opiekuna w placówce, sposób zaliczenia;
- c) wszyscy studenci odbywający praktykę pedagogiczną zobowiązani są do realizacji programu opracowanego przez Instytutowych Koordynatorów ds. praktyk pedagogicznych.

8. Efekty kształcenia oraz sposób ich ewaluacji

Szczegółowe warunki realizacji praktyk oraz sposób osiągnięcia efektów kształcenia określone zostają w sylabusie przedmiotu opracowanym i modyfikowanym przez Wydziałowych Koordynatorów ds. praktyk pedagogicznych stanowiący załącznik nr 3 niniejszego Regulaminu.

9. Zaliczenie praktyk:

- a) sposób zaliczenia praktyki określa plan studiów zatwierdzony przez Uniwersytecką Radę ds. Kształcenia;
- b) zaliczenia praktyk pedagogicznych dokonuje kierunkowy opiekun praktyk na podstawie oceny osiągnięcia efektów kształcenia i przedstawionej opinii (zaliczenia lub oceny wystawionej przez opiekuna w placówce, zatwierdzonej przez dyrektora), dokumentacji praktyki (dziennika praktyk, teczki przedmiotowo-metodycznej) sporządzonej przez studenta oraz wyników hospitacji (jeśli taka miała miejsce) przeprowadzonej w placówce przez nauczyciela akademickiego – kierunkowego opiekuna praktyki;
- c) kierunkowy opiekun praktyk swoje stanowisko dotyczące osiągnięcia efektów oraz zaliczenia przez studenta praktyki potwierdza podpisem. Potwierdzoną opinię opiekun (lub student) składa w Studium Praktyk;

- d) na podstawie stanowiska kierunkowego opiekuna praktyk Kierownik Studium Praktyk po rejestracji oceny w komputerowej bazie danych;
- e) opinie praktyk studentów są archiwizowane w Studium Praktyk;
- f) dokumentacja praktyk– dzienniki praktyk, w tym zebrane i opracowane przez studenta materiały, po kontroli przez opiekuna praktyki, zostaje zwrócona studentowi;
- g) o zaliczenie praktyki bez obowiązku jej odbycia mogą się ubiegać studenci, którzy:
 - udokumentują doświadczenie zawodowe lub prowadzenie działalności (np. w ramach wolontariatu), która odpowiada programowi praktyki i była realizowana w okresie nie krótszym niż czas praktyki określony w planie studiów;
 - są studentami lub absolwentami innych szkół wyższych, którzy odbyli lub odbywają praktykę pedagogiczną spełniającą wymagania regulaminu praktyk pedagogicznych dla kierunku Pedagogika na Wydziale Pedagogiki UKW;
 - studenci ubiegający się o zaliczenie praktyki, bez jej odbycia, winni dostarczyć kierunkowemu opiekunowi praktyk dokument potwierdzający zatrudnienie zgodne z kierunkiem studiów, trwające nie mniej niż wskazany w planach studiów czas trwania praktyki – liczony w tygodniach lub godzinach, lub dokument (porozumienie, zaświadczenie) wydany przez instytucję, placówkę, organizację pozarządową, organ administracji publicznej, jednostkę organizacyjną podległą organom administracji publicznej lub inny podmiot, w którym student odbył staż lub praktykę, w tym świadczenie pracy w ramach wolontariatu. Kierunkowy opiekun praktyk może wymagać od studentów także dodatkowych informacji np. opinii o przebiegu praktycznych działań studenta;
 - decyzję o zaliczeniu praktyki bez konieczności jej odbycia podejmuje kierunkowy opiekun praktyk, który określa swoje stanowisko w sprawie zaliczenia praktyki i potwierdza podpisem na dostarczonym przez studenta dokumencie.

§ 5

Postanowienia końcowe

1. Studenci UKW odbywający praktyki pedagogiczne są zobowiązani do przedłożenia stosownych dokumentów potwierdzających ubezpieczenie, jeśli placówka, instytucja lub inny podmiot organizujący praktyki uznają konieczność posiadania ubezpieczenia NNW i/lub OC. Student zawiera umowę ubezpieczenia na własny koszt.
2. Rozliczenia finansowe praktyk określa Regulamin Studium Praktyk.

3. W sprawach nieuregulowanych niniejszym regulaminem i kwestiach spornych decyzję podejmuje Dziekan Wydziału Pedagogiki Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego.
4. Regulamin wchodzi w życie z rokiem akademickim 2020/2021 i jest aktualizowany w odniesieniu do zmieniającej się podstawy prawnej